

کتاب دما ب

دفتر هفتم

سنگ نگارهای دما ب

یداله میرزایی

سرشناسه: میرزایی، یداله، ۱۳۳۷-

عنوان و نام پدیدآور: سنگ نگاره‌های دماپ / یداله میرزایی.

مشخصات نشر: تهران: دیبایه، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری: ۱۳۹ ص.: مصور (رنگی)، جدول؛ ۲۹×۲۲ س.م.

فروست: کتاب دماپ: دانشنامه روستای تاریخی دماپ؛ جلد هفتم.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۱۲-۲۹۹-۵

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

موضوع: سنگ نگاره‌ها -- ایران -- دماپ (روستا)

موضوع: Petroglyphs -- Iran -- Domab

موضوع: دماپ (روستا) -- آثار تاریخی

موضوع: Domab (Iran) -- Antiquities

رده بندی کنگره: DSR ۵۵

رده بندی دیویی: ۹۵۵/۹۳۵۲

شماره کتابشناسی ملی: ۵۷۶۴۶۱۵

وضعیت رکورد: فیپا

www.ketab.ir
نشر دیبایه

کتاب دماپ: دانشنامه‌ی روستای تاریخی دماپ؛ دفتر ششم

سنگ نگاره‌های دماپ

پدیدآور: یداله میرزایی

صفحه آرای: زهرا محمودپور

حروف نگاری: زهرا مرادی

چاپ نخست ۱۴۰۰، شمارگان: ۵۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۱۲-۲۹۹-۵

قیمت دوره ۷ جلدی: ۲,۴۰۰,۰۰۰ تومان

تلفن فروش نشر دیبایه: ۵۵۴۲۸۹۰۱

حقوق چاپ و انتشار این اثر برای نشر دیبایه محفوظ است.

تکثیر و تولید مجدد آن به هر صورت (چاپ، صوت، تصویر و انتشار الکترونیکی)

مشروط به دریافت اجازه کتبی ناشر است.

فهرست کتاب سنگ نگاره های دما ب

۱۱	مقدمه
۱۳	پیشگفتار
۱۵	بخش نخست: جایگاه جغرافیایی روستای دما ب
۱۹	بخش دوم: اهمیت سنگ نگاره ها ، رنگین نگاره ، غارنگاره
۱۹	۲-۱ سنگ نگاره چیست ؟
۲۰	۲-۲ رنگین نگاره چیست ؟
۲۰	۲-۳ غارنگاره چیست ؟
۲۱	۲-۴ سنگ نگاره ها یادگار نیاکان
۲۶	بخش سوم: سنگ نگاره های ایران
۲۷	۳-۱ نقش هایی با رازهای فراوان
۲۷	۳-۲ ارتباط نقش سنگ نگاره (نگارکند) با داستان های اساطیری شاهنامه
۲۹	۳-۳ ویژگی های ساختاری سنگ نگاره های ایران
۳۲	بخش چهارم: سنگ نگاره ها با نقش بُزکوهی (Buzkueh)
۳۲	۴-۱ بُز در دوران نوسنگی
۳۳	۴-۲ بُز در دوران پیشدادی
۳۳	۴-۳ بُز در دوران مزدیسنا
۳۳	۴-۴ بُز در دوران هخامنشیان
۳۴	۴-۵ رابطه ی نقش های سفالینه ها و سنگ نگاره ها
۳۴	۴-۶ نگاره های انسان Hominid
۳۶	بخش پنجم: سنگ نگاره های دما ب
۳۶	۵-۱ بیشترین نقش نگاره های دما ب
۳۷	۵-۲ تکنیک سنگ نگاره های دما ب
۴۱	۵-۳ ارتباط سنگ نگاره های دما ب با دیگر نقاط جهان
۴۱	۵-۴ دیرینه ی سنگ نگاره های دما ب
۴۲	۵-۵ ویژگی ها و شاخصه های مشترک سنگ نگاره های دما ب
۴۳	۵-۶ گزارش پارامترها و متغیرهای سنگ نگاره های دما ب

۴۴	بخش ششم: سنگ نگاره های جنوب باختری دما ب
۴۴	۶-۱ سنگ نگاره های دره کاسه ای (محوطه میدانی جلوگیر)
۴۵	۶-۲ شاخصه های محوطه ی سنگ نگاره های دره کاسه ای
۴۷	۶-۳ گزارش شاخصه ها و پارامترهای سنگ نگاره های دره کاسه ای دما ب
۴۸	۶-۴ گزارش تصویری سنگ نگاره های سایت دره کاسه ای
۷۲	بخش هفتم: سنگ نگاره های محوطه ی چالر
۷۲	۷-۱ شاخصه های محوطه ی سنگ نگاره های چالر
۷۳	۷-۲ گزارش شاخصه ها و پارامترهای سنگ نگاره های چالر دما ب
۷۵	۷-۳ گزارش تصویری سنگ نگاره های چالر- بخش شمالی
۹۸	۷-۴ گزارش تصویری سنگ نگاره های چاه لر- بخش جنوبی
۱۰۶	بخش هشتم: سنگ نگاره های محوطه ی غاش اسبی
۱۰۸	۸-۱ گزارش سایت سنگ نگاره های غاش اسبی
۱۰۹	۸-۲ شاخصه ها و پارامترهای سایت غاش اسبی
۱۱۰	۸-۳ گزارش تصویری سنگ نگاره های سایت غاش اسبی
۱۲۸	بخش نهم: نمادهای سنگ نگاره ها و معنی آن ها
۱۲۹	۹-۱ دایره:
۱۳۳	۹-۲ مربع:
۱۳۳	۹-۳ مثلث یا سه گوشه:
۱۳۳	۹-۴ نقش ضربدر:
۱۳۴	۹-۵ نمادهای لوزی، مربع و اشکال هندسی دیگر در کنار نقش بزرگویی
۱۳۴	۹-۶ نماد پیچ های حلزونی:
۱۳۴	۹-۷ نقش جانداران Animals and other Living
۱۳۴	۹-۸ دیگر نمادها
۱۴۰	درصد سنگ نگاره ها بر اساس نمونه گیری تقریبی از چند سایت در منطقه ی دما ب
۱۴۲	منابع

کتاب دما ب،

نمونه‌ای مهم از ثبت میراث فرهنگی روستایی در ایران

عشق به زادگاه و میهن، در سرزمین ایران و فرهنگ ایرانی، عشقی دیرین و نهادینه است و در دایره‌های تو در تو، از محله و روستا، تا شهر و دیار و بزرگ‌تر و بزرگ‌تر تا ایران و سرزمین‌های ایرانی و این مرز پرگهر را در برمی‌گیرد.

دلبستگی مردم دما ب به زادگاهشان، جلوه‌ای از این عشق بزرگ است و مجموعه‌ی ارزشمند هفت جلد کتاب دما ب که با همت و کوشش عزیزان فرهنگ دوستی که خود ریشه در همین آب و خاک دارند فراهم آمده است، بازتابی از همین احساس مقدس است و غرور آفرین می‌نماید.

در نگاهی کلی که به این مجموعه داشتیم، در کنار کلیت و جامعیت چشمگیر آن، چند نکته به نظر شایان توجه بیشتر آمد که اشاره وار به آنها می‌پردازم.

۱. موضوع ارتباط این روستا با آب

دما ب مثل خیلی از زیستگاه‌های انسانی سرزمین ایران، از نام مکان تا نحوه‌ی زندگی و پیشینه تاریخی و فرهنگ دیروز و امروز، تا باورها و دانسته‌ها، با هزار رشته با آب پیوند خورده است. از جمله این که مردم دما ب در هنگامه خشکسالی‌ها، برای دعای باران، پس از نماز با مدام یا نماز پسین، سر مادر چاه قنات آتش می‌افروختند و به نیایش می‌پرداختند. چرا سر مادر چاه؟ می‌دانیم که در ایران کهن بنا بر باورهای مردم، همه‌ی آب‌های جهان، از آن ایزدبانوی بزرگ "اردویسور آناهیتا" است. که او، هم صاحب آب‌ها و هم پشتیبان زنان و مادران است و سنت باران خواهی مردم دما ب از هر دو نقش ایزدبانوی آب‌ها، نشان دارد. این نیز گفتنی است که هر دو نقش یاد شده در فرهنگ دوره اسلامی ایران استمرار یافته است.